

ELISENDA COLL CRESPO

Mosques, mentides i maldecaps

Obra guanyadora del Concurs de Relats Breus de la UAB
«L'Autònoma en 3.000 paraules»

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Publicacions

L'Elisenda Coll va néixer a Barcelona l'any 1987 però ha viscut sempre a Sant Cugat del Vallès. Actualment està a punt de llicenciar-se en Periodisme a la UAB. Aquest final de carrera el compagina amb la realització de pràctiques a ComRàdio i amb el treball de redactora a Televisió Sant Cugat. La cerca «desesperada» dels últims crèdits de lliure elecció de la carrera l'han portada a escriure aquest relat.

Distribució gratuïta

Mosques, mentides i maldecaps d'Elisenda Coll Crespo
és l'obra guanyadora del primer Concurs de Relats Breus
«L'Autònoma en 3.000 paraules» convocat per la Universitat
Autònoma de Barcelona, dins l'any temàtic de la Comunicació
2010, i que té com a objectiu promoure, entre els membres
de la comunitat universitària (estudiants, PAS i PDI), la creació
literària i contribuir a dinamitzar la vida cultural de la UAB.

© del text: Elisenda Coll Crespo, 2010
© de l'edició: Servei de Publicacions de la UAB, 2010

Fotografia de la coberta:
© Luis Miguel Bugallo Sánchez, 2009
CC BY-SA

Edició:
Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Edifici A. 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 10 22
Fax 93 581 32 39
sp@uab.cat
www.uab.cat/publicacions

Impressió:
Agpograf impressors

Dipòsit legal: B.18.640-2010
Imprès a Espanya. Printed in Spain

De la universitat, t'ho pots esperar gairebé tot, menys una cosa. Que els Mossos d'Esquadra entrin a la Facultat preguntant per tu. El dia abans que passés això, hauria estat millor que no m'hagués llevat, però ho vaig fer.

El despertador va sonar a les 8 però jo vaig obrir els ulls a les 9.15. Hora en què hauria d'estar agafant el tren en direcció a Barcelona per ser, a les 10, a la ràdio on feia les apassionants... —no, més aviat— ...on feia les estimulants... —o potser— ...on feia les... les... —deixem-ho en— ...maleïdes pràctiques.

Sempre que no sents el despertador és que somies alguna cosa molt intensament —si és que es pot somiar així— o dorms plàcidament.

Però, al contrari, et despertes molt i molt enfadat. El somni, que prenies com allò real, és ara un frau davant una realitat arbitrària d'horaris, logística i convencions que tu has ignorat. Ara has de recuperar aquesta altra realitat commogut per unes imatges que ni són vàlides ni aporten res a aquests objectius. Durant els primers dos minuts tot serà tan confús que la resta del dia només podrà ser la ressaca de tota aquesta confusió.

Jo somiava que, efectivament, agafava el tren i entrava a la ràdio i anava a cobrir una roda de premsa, i arribava i redactava la crònica tan ràpid que tota la redacció es treia els auriculars, s'alçaven des dels seus llocs i començaven a cridar: «La becària! Podria ser qualsevol de nosaltres! I diuen que la becària té nom! Preguntem-l'hi!».

Però no va ser així. Em vaig adormir i em va fer molta ràbia que un somni estúpid em privés de fer amb dignitat la meva funció de becària. «Què faig? —vaig pensar— Què faig ara? Truco i dic que m'he adormit i que arribaré vint minuts tard? O no dic res? Quan arribo, la feina no ve a mi, l'haig de buscar jo. No sóc imprescindible. La mala llet sense una dutxa d'aigua freda no se'n va, al contrari, et va contaminant de tuf literal i metafòric, fins que les mosques giren i giren al teu voltant. Però, en canvi, si em dutxo, arribaré massa massa tard.»

Vaig decidir que el mal físic que menys pietat ha tingut mai amb el meu cos em tornaria el favor. Vaig enviar-li un sms al meu cap dient-li que no hi podria anar perquè tenia una forta migranya que no em passava.

Entre una cosa i l'altra vaig tenir temps de fer-li uns quants retrets —ho admeto— a la Clara, la meva pobra companya de pis, que molts dies entra a la meva habitació i em desperta per preguntar-me on he amagat el fuet o qui ha llençat a la paperera la seva escultura d'excrements de colom amb cara i ulls.

«Ja ho varen fer los creadors de l'Arare este

invent... què t'havies pensat», li va dir el Gerard, l'altre company de pis.

«Però amb coloms no, burro..., això és art...», va contestar ella.

«Esta tia està boja, Joana, si me torna a portar l'escultura de merdes, la foto carrer avall amb l'escultura per barret, eh!»

Curiosament, la Clara aquell matí ho va trobar tot bé al pis. Li vaig dir que ja s'hauria pogut adonar que era massa tard perquè jo seguís dormint. «Joana, tia, si vols que et faci de mare em pagues un sou, d'acord? Tinc altres coses més creatives a fer jo...», va dir mirant l'escultura d'excrements de colom, que ara tenia una estranya forma de ninot.

No podia culpar la Clara, d'acord. Per anar bé, tots ens hauríem de consentir una mentideta piadosa de tant en tant, però aquest argument no em servia. Una cançó psicòtica —culpable, ets culpable— em va anar menjant el cap a poc a poc.

Em consolava la idea que feia setmanes que ho estava donant tot: havia anat a treballar tot el matí, havia dinat al tren i a la tarda havia assistit a totes, sense excepció, totes les classes. Estava a l'últim semestre, mentida, al semestre de després de tot; aquell que el pla d'estudis no preveu però sempre s'acaba produint. I a aquestes altures de la vida, la universitat ja no és un «hi hi ha ha», «me'n vaig al bar», «anem a la gespa», «sortim avui», «aquell profe és insofrible», «quina gràcia», «quina mandra».

No.

A aquestes altures de la vida, la «vida» t'ur-

geix i el professor més insofrible està ubicat en aquella part del túnel on la llum es comença a projectar.

El cas és que em sentia tan malament moralment que vaig decidir que m'aixecaria del llit i almenys faria alguna cosa de «bo». Però la realitat és que em vaig endinsar, desganada, al llit, i em vaig adormir profundament. Em vaig despertar quan faltaven deu minuts per a la una del migdia. Al final havia arribat a la sàvia conclusió que, si aquell dia era més curt, molt millor; menys mosques, mentides i migranyes. La triple EMA reduïda a unes poques hores...

Per purificar-me vaig decidir anar al SAF. Sempre hi vaig al migdia. No hi ha criatures histèriques ocupant la relaxant piscina petita; hi ha carrils de la piscina gran que no has de compartir amb quatre persones més (a vegades, quan et creues amb algú has de parar atenció; no seria la primera vegada que et foten un revés o et colpeges l'ungla del dit gros del peu (ahhh!) amb la corda de boles que separa els carrils).

Qui m'hauria dit, però, que arribaria al vestidor femení i comprendria que, efectivament, hauria estat millor quedant-me al llit: m'havia oblidat el banyador. Adéu sauna, adéu bany de vapor, adéu estiraments *freaks* a la piscina petita, adéu carrils de lluita lliure.

Vaig pensar que era normal perquè sóc un desastre i no aconsegueixo coordinar el meu cap amb els meus actes —això també ho recordaria més endavant.

«Almenys em dutxaré...», vaig pensar.

El que no m'esperava és que a les dutxes tot de dones s'estiguessin passejant de l'una a l'altra tot prement els botons i queixant-se que l'aigua no sortia pas calenta. Jo ho vaig provar i tampoc vaig tenir sort. Em vaig veure imposada al bell mig d'una orgia de queixes, cossos despullats i ensabonats de dones a qui no coneixia de res. I la veritat és que devia ser l'única que notava un cert pudor, tot i no tenir problemes amb el meu cos. («Ens hem tornat gelosos dels nostres cossos i alhora ens n'hem desvinculat, els mirem estranyats», diria la professora d'estructura social més tard.)

Entre l'embolic de les dutxes i jo que em sentia intimidada per córrer en pilotes d'un raig a l'altre («Et surt calenta a tu?», «No, a mi no», «Aiii... aquesta està més freda que la de la piscina», «Proveu aquesta, com que el raig es pot modular surt bastant calenta... uix...»). Vaig notar que hi havia una dona que em mirava fixament. Potser tampoc caldria exagerar; simplement vaig notar que, quan em preguntava si la meva sortia freda, m'escanejaven els moviments, em mirava molta estona als ulls quan potser el més normal era mirar el seu propi raig d'aigua. Devia tenir uns quaranta-vuit anys si no m'equivoco, tot i que estèticament diguéssim que tenia un *look* molt natural i jove. Jove pel fet que tenia els cabells molt llargs; i natural perquè el temps no enganya; els lluïa més aviat grisosos i no els portava tenyits. La barbeta, punxeguda i plana com la d'una bruixa. Del cos, ara mateix no en sé dir res; estava prima

suposo, tot i que això no és gens transcendent per al relat.

Vaig acabar fugint del SAF sense haver-me pogut relaxar a la zona d'aigües i havent-me dutxat amb aigua freda. Era un càstig, ho sé. Però el pitjor encara havia de venir: vaig pensar que era el moment idoni, abans no dinés i entrés a classe, per convalidar-me uns crèdits a la gestió. Amb les assignatures que em trauria aquell semestre se suposava que ja estaria llicenciada i que només em faltaria un crèdit de lliure elecció. El refotut crèdit. «Tranquil·la, Joana, al SAF te donen crèdits solament per fitxar...», em va dir el Gerard. «Mentida. Això dels crèdits és una merda, tia. Has de pagar pasta i només et donen crèdits amb coses que duren un mínim de quaranta hores. No és qüestió de fer així i punt, eh...», va contradir-lo la Clara fent una ganyota.

En tot cas, l'administratiu em va dir que me'n faltaven no un, sinó quatre. Li vaig dir que no podia ser. Em va girar la pantalla a la cara, tot cremat i resignat, i em va dir, com si ho hagués hagut de dir moltes vegades a molts estudiants arrogants: «Pfff... no ho sé, noia... compta-ho tu mateixa, d'acord? A mi no em vinguis amb mal rotllos...»

Vaig sortir a fora de la Facultat amb cara de «quin dia!». El meu pare em va dir per telèfon que era incapaç de concentrar-me en certes coses importants que jo no considero importants. Li vaig contestar que ell era exactament igual que jo, l'únic que canviava era a què li adjudicàvem importància. Vaig penjar i la vaig tornar

a veure. La dona de la dutxa. Aquella mirada intrusa i tímidament perversa. Vaig notar com aixecava els ulls cap a mi quan vaig passar-li pel davant.

Me'n vaig oblidar. A classe, la professora feminista d'estructura social, amb els seus cabells vermells i les seves samarretes de colors fetes a mà, va començar a maleir el dia que ens vam haver de vestir per primer cop. Va dir coses molt intel·ligents fins que es va voler enrotllar explicant que els viatges a Formentera haurien de passar per la Seguretat Social per poder estar tot el dia en pilotes i, de mica en mica, reconciliar-nos amb el propi cos. Ho feia per caure'ns bé, i reia, histriònica, sense mesura.

Vaig aixecar el dit i, abans que em donés el torn de paraula, ja vaig començar a dir que a vegades no era tan divertit anar en pilotes, sobretot si algú se t'ha de quedar mirant fixament molta estona. La persecució de la triple EMA m'havia situat totalment a la defensiva del món, fet pel qual la meva habitual reserva va desaparèixer. Li van agafar fogots i, tot i que es va intentar controlar, em va insinuar que érem tots una colla de reprimits. Li vaig dir que precisament els reprimits eren els que se't quedaven mirant, i que, per molt progre i budista que fos amb el meu cos, no tenia per què aguantar la mirada explícita i lladre d'algunes persones.

Aquell dia tothom em va ignorar i jo vaig ignorar tothom i el mateix Gerard al vespre a casa em va dir que semblava que fes un any sencer que tenia la regla.

Quan vaig sortir de classe vaig decidir prescindir del camí central que va des de la Facultat de Ciències Socials a la de Ciències i em vaig endinsar, autista, per la part inferior dreta on hi ha bancs, gespa i un petit caminet. La vaig veure de seguida. La dona del raig de la dutxa venia darrere meu. M'havia estat seguint mentre anava a agafar l'autobús. Irritada per la gran EMA que duia escrita al front em vaig girar:

—Es pot saber què collons vols? Al final t'has dutxat amb aigua massa freda... o què?

—Perdona, noia —va dir impassible, com si el meu geni no la impressionés i denotés més aviat debilitat—. Estic treballant, saps? Treballo al campus... amb els estudiants.

Notava una certa vacil·lació en el seu somriure de tauró assassí. Apujava les parpelles a un ritme inestable, inquiet.

—A sí? I et paguen per anar assetjant les ties o què?

—No, no..., no és res d'això... Tu... ja has acabat la carrera? Sóc... orientadora... professional... jo, i abans t'he... t'he... vist al vestidor i... fas... fas... mala cara... vols dir que estàs bé...?

Vaig recórrer a la poca humilitat que em quedava i vaig demanar de bona fe:

—Em pots deixar en pau, si us plau?

—Sé que et falten crèdits de lliure elecció —va dir de pressa, sense balbucejar. Aleshores ja no feia aquell somriure maligne i semblava que la cara se li posava a lloc, com si ja no tractés d'amagar res.

—I...? —vaig desafiar-la— Cal que vinguis al mig del bosc del campus a les set del vespre a

preguntar-me si em falten crèdits de lliure elecció, com... com... com si fossis un camell que busca clients?

—Exacte... ho has endevinat. Quants crèdits et falten, a veure? —vaig veure com treia una carpeta i vaig al·lucinar.

La dona pertanyia al mercat negre de crèdits de lliure elecció. Es va presentar; es deia Maite i jo no vaig dubtar a sumar una altra EMA a la meva col·lecció. No sé exactament què em va moure a seguir-la fins a la seva furgó; segurament la curiositat. Una de dues: o la tal Maite estava tocada del bolet i s'ho imaginava tot; o allò podia ser un gran triomf. Vaig descobrir que et donen certificats amb noms d'institucions molt estranyes i només les poden convalidar estudiants de facultats on els funcionaris estiguin comprats. Justament en aquell moment, una funcionària de la meva facultat havia accedit a col·laborar-hi com a venjança perquè no li havien acceptat el canvi de departament.

Al vespre, això dels crèdits m'havia engrescat una mica i vaig decidir reconciliar-me amb el món. L'única cosa constructiva que vaig fer aquell dia va ser crear el grup al Facebook «Pel tercer dia de festa del becari», al·legant que necessitàvem un tercer dia de festa perquè no cobràvem ni un duro i necessitàvem més temps per buscar la veritable «beca» i fer els subsegüents tràmits del becari. S'hi van adherir en dues hores uns cent cinquanta amics. Haig d'admetre que no té tant mèrit si tenim en compte que la meitat de grups més nombrosos

inclouen la paraula festa al seu lema. Facebook, festa i felicitat. La triple EFA. Els meus primers fans van ser el Gerard i la Clara. Segurament va ser la primera vegada des que compartim pis que els vaig veure engrescats i d'acord en una mateixa causa. Va ser com un alliberament. Tothom hi podia dir el que volgués. La primera vaig ser jo explicant el dia horrorós que havia tingut. El dia que massa paraules amb EMA se us creuin pel cap, no us lleveu del llit, vaig sentenciar.

La Clara va començar a publicar capítols d'una novel·la sota pseudònim sobre la història que havia tingut amb un professor. El llibre començava dient: «Després de fer l'amor, sempre acabaven comentant els llibres de la seva prestatgeria; despullats, de peu, mentre ella li acariciava la bosseta dels ous i ell comentava que Robert Walser era el gran escriptor contemporani desconegut».

El Gerard, el meu company, va crear un subgrup contra la competitivitat existent entre els estudiants a certes titulacions. «Estem farts que ens pregunten la nota que hem tret persones amb qui quasi no havíem parlat mai i que mos generen desconfiança amb la seua cara oportunista». I subratllava «mos generen desconfiança».

L'endemà, reforçada pel meu triomf liderant la xarxa social, em vaig plantar despreocupada —i sense mosques— davant el paio de la gestió acadèmica amb dos diplomes que m'havien costat trenta euros cadascun. Que imbècil vaig

ser! Quan els va tenir a la mà vaig recordar que havia de dirigir-me a la noia de la taula del costat! Ja que el noi aquest no en sabia res del mercat negre... Tots dos vam llegir alhora: «Certificat de soldadura professional, convalidable per dos crèdits de LE».

El funcionari va passar la pàgina; no s'ho podia creure; i vam llegir el segon diploma: «Certificat per la neteja de parcs i jardins públics», convalidable per tres crèdits de LE».

Aquests noms tan cridaners eren sempre el senyal per als membres de la xarxa il·legal que aquell alumne «havia passat a dins».

Em vaig quedar pàl·lida. La cinquena EMA es desplegava davant meu escandalosa: els Mossos, que van obrir una investigació del presumpte frau de crèdits de lliure elecció. Se sabia que hi estaven implicats uns vint-i-cinc funcionaris de tot el campus i que la tal Maite era una opositora sense sort que s'havia passat la vida intentant aconseguir una plaça. Captava els estudiants en les situacions més febles: a la Biblioteca de Ciències Socials a les dues de la nit, els que juguen a cartes al bar de la Cívica... els que prenen el sol a la gespa a l'estiu...

Hi ha alumnes que fins i tot se l'havien trobada al lavabo o que havien rebut missatges anònims al correu electrònic.

El meu advocat va al·legar que jo em trobava sota una patologia anomenada *studiorum finis* que va bloquejar la meva consciència a l'hora de contribuir al delicte. Òbviament, vaig triomfar defensant la teoria al meu espai d'Internet.

Tot i que li havien prohibit trepitjar el campus durant una llarga temporada, me la vaig trobar dos anys més tard quan em dirigia a oferir una ponència del cicle d'estiu «Els estudiants a les xarxes socials». Havia canviat bastant perquè, al principi, no la vaig reconèixer. S'havia tenyit els cabells de color caoba i els duia recollits en un monyo. Informava els estudiants perquè anessin a donar sang i, la veritat, la vaig evitar, la seva mirada m'horroritzava i m'evocava directament la psicosi de la lletra EMA. No se'n podia desprendre res de bo, d'aquella visió, perquè al cap d'uns minuts vaig començar a sentir una horrible migranya. Vaig fer una conferència tan trista i maleïda que algú em va xiular. Vaig sortir d'allà suada i envoltada de mosques.

Me'n vaig anar al SAF assegurant-me que, aquesta vegada, portava el banyador. A la piscina petita vaig fer el mort una bona estona, sentia que el fet d'haver-me-la trobat havia estat com el dia que em vaig adormir i tot era molt confús. Després, quan vaig tornar al vestidor relaxada, vaig veure que algú m'havia enganxat un fullet just al pany del meu armariet.

Vaig despertar-me al meu llit. Ara ja no sabia quina part de tot aquest relat era veritat o mentida. Era obvi que el meu cap treballava d'amagat meu. Sense encara reaccionar, vaig notar, entre els meus dits, un fullet. Em vaig esfereir. O la Maite existia més enllà de la realitat o jo m'havia tornat boja. Al fullet hi deia: «Necessitem la teva sang».